

Újabb ítélet és egyezség alapján kap kártérítést négy meghurcolt a rendőrségtől a 2003-as Kvassay-hídi ügyben

2008. február 19.

A döntés és egyezség hatása a 2006 őszi rendőri jogsértések áldozataink jóvátételére

NJA hír Budapest, 2008. február 19.

A Fővárosi Bíróság 2008. február 18-án hozott elsőfokú ítéletével 650 ezer forint nem vagyoni kártérítés és kamatai, továbbá 180 ezer forint perköltség megfizetésére kötelezte a Budapesti Rendőr-főkapitányságot (BRFK) a Kvassay-hídnál történt jogellenes intézkedések miatt indított újabb kártérítési perben közel másfél napos fogva tartásért a 9 társával együtt meghurcolt és a Nemzeti Jogvédő Alapítvány kuratóriumi ügyvezetője, dr. Gaudi-Nagy Tamás ügyvéd által képviselt Kőszegi M. László felperes javára.

A bíróság nem jogerősen megállapította, hogy az újságíró személyes szabadságát és emberi méltóságát megsértette a rendőrség. Egyidejűleg a per két további felperesével a BRFK a tárgyaláson a bíróság által jóváhagyott egyezséget kötött: ennek megfelelően ezen két károsult részére a rendőrség fejenként 550 ezer forint nem vagyoni kártérítést és 100 ezer forint perköltség megfizetését vállalta. Egy további károsulttal a már létrejött elvi megállapodás alapján a napokban várható perelhárító egyezség megkötése hasonló tartalommal. Miután Kőszegi M. László a neki ajánlott egyezségi ajánlatot a nála jelentkező hátrányos következmények mértékére tekintettel nem fogadta el, így került sor esetében ítélelhozatalra.

Az ügy előzménye: A csepeli Kvassay-hídnál 2003. október 2-án reggel néhány békés magyar állampolgár találkozott, hogy együtt sétáljanak a Medgyessy-kormány által halálra ítélt csepeli kórházhoz. Ez a polgárok milliói által tanúsítottakéhoz hasonló jellegű, jogszabályt nem sértő cselekmény első perctől kezdve a rendőrség felfokozott érdeklődését váltotta ki, hídfoglalási kísérletet vélelmeztek. Folyamatos rendőri zaklatást követően a csepeli gyorsforgalmi úton a járdán egymástól leszakadva haladó 10 személyt – egyiküknél vállra vetve, rúdon középen lyukas magyar zászló volt és miután a zászló elrakására ő nem volt hajlandó- előállították, őrizetbe vettek és gyorsított eljárással a Csepeli Bíróság elé állították 2003. október 3-án, köztük Kőszegi M. Lászlót, a Hungária TV helyszínén újságírói tevékenységet végző és magát újságíróként igazolni képes tudósítóját is. A munkáját végző újságíró azzal sem tudta meggyőzni az őt előállító rendőrpáncsnokot eljárásának jogellenességéről, hogy miközben kamerájával a saját igazoltatását és vele szembeni rendőri intézkedést is rögzítette: felmutatta sajtóigazolványát. Egyébként is nyilvánvaló volt, hogy nem a rendőrök által körbe vett csoport tagjaként van jelen, hanem tudósítói munkát végez. A bíróság végül mindannyiukat – köztük Kőszegi M. Lászlót – 11 órás maraton tárgyalást követően – védőként dr. Gaudi-Nagy Tamás mellett dr. Grespi László ügyvéd, a Nemzeti Jogvédő Alapítvány kuratóriumának tagja is eljár - felmentette a terhükre rótt rendezavarás szabálysértése alól. Jogellenes fogva tartásuk közel másfél napig tartott.

Ezt követően 2005-ben Fekete László, az egyik meghurcolt tüntető az ügy kapcsán emberi méltósága és személyes szabadsága megsértése miatt államigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránt pert indított a BRFK ellen, amelyet jogerősen megnyert: a Fővárosi Ítéltábla megállapította az emberi méltóság és személyes szabadság rendőri megsértését és ezért 500 ezer forint nem vagyoni kártérítés és kamatai összeget ítélt meg jogerős ítéletével a jogsértett részére. Miután a jogerős ítélet szerinti kártérítést az akkor még Gergényi Péter vezette BRFK nem fizette meg önként, így azt a károsultnak azonnali beszedési megbízás (incasso) útján kellett behajtania. Ezt a döntést a Legfelsőbb Bíróság is fenntartotta hatályában 2007. szeptemberi felülvizsgálati ítéletével. A Legfelsőbb Bíróság azon határozata volt a második olyan felülvizsgálati ítélet, amely egyértelmű elvi iránymutatást adott a joggyakorlat és a jogszabályt szövegezők részére: a rendőrség köteles helytállni a működési körében emberi méltóságot és személyes szabadságot korlátozó jogellenes rendőri intézkedésekért szabálysértési eljárás esetén is. Ennek lényege: akkor jogszerű egy rendőri intézkedés, ha indokolt, szükséges és arányos, ha nem ilyen, akkor a személyes szabadságot korlátozó intézkedés jogellenes és a rendőrség személyes szabadság megsértése miatt kártérítésre köteles.

Erről az ügyről részletek a Nemzeti Jogvédő Alapítvány honlapján az alábbi helyen

olvashatók:http://nja.hu/index.php?option=com_content&task=view&id=330&Itemid=79

A korábbi hasonló tárgyú döntés az Erzsébet téri kártérítési perben született 2007. júniusban Kocsis Imre és társai ügyében. Az Erzsébet téri ügyről részletek a Nemzeti Jogvédő Alapítvány honlapján az alábbi helyen olvashatók: http://nja.hu/index.php?option=com_content&task=view&id=287&Itemid=55

Fontos hozadéka volt a fenti döntéseknek, hogy nem szükséges a hátrányos életminőség változás tételes bizonyítása a személyes szabadság megsértése miatti polgári perekben, ha a per tárgya kártérítés is, ugyanis köztudomású tény az, hogy ha valakit a rendőrség elfog, és személyes szabadságában – szabálysértés hiányában - korlátoz (akár előállítás, akár őrizet formájában is) úgy az az életminőség hátrányos megváltozásával jár, súlyos hátrányt jelent a fogva tartott számára. A hatóság által alkalmazott szabadságkorlátozás az érintett személy életminőségét, emberi méltóságát, önbecsülését, társadalmi elfogadottságát köztudomásúan kedvezőtlenül érinti. A nem vagyoni kár mértékét ilyen esetben a bíróság mérlegeléssel állapítja meg.

A mostani ítélet és egyezségkötések üzenete az, hogy az emberi méltóság és személyes szabadság, mint talán a legfontosabb védendő emberi jogi alapértékek állami erőszakszervezet részéről történő önkényes és jogellenes megsértése esetén jóvátétel jár a meghurcoltaknak. Méltányolandó, hogy a BRFK a tavaly novemberi gesztenyés-kerti egyezséghez hasonlóan (részletek: http://nja.hu/index.php?option=com_content&task=view&id=331&Itemid=55) most is hajlandó volt az egyezségkötésre, de tény, hogy már csak azt követően, hogy az egyik károsult, Fekete László több évig tartó pereskedéssel kényszerítette ki a neki járó kártérítést.

Ismét felhívjuk viszont a figyelmet arra, hogy tudomásunk szerint egyetlen kilőtt szemű, eltört csontú, vagy önkényesen fogva tartott áldozat sem kapott kártérítést a 2006 őszi tömeges rendőri jogsértések okán elszennvedett sérelmek miatt, illetve a számos előterjesztett kárigény tárgyában még egyetlen esetben sem tett egyezségi ajánlatot egyetlen rendőri szerv sem, dacára annak, hogy a jogalap – sok esetben megállapított rendőri bűncselekmény - legtöbb esetben egyértelmű és vonatkozó jogszabályok, illetve bírói gyakorlat egyértelmű útmutatást adnak a kártérítések kérdésében. Az elmúlt hetekben már kártérítésre kötelező elsőfokú ítéletek is születettek két, 2006. október 23-án jogellenesen fogva tartott, Nemzeti Jogvédő Alapítvány ügyvédei által képviselt áldozat ügyében. Az Országos Rendőr-főkapitányság miután felülvizsgálta az alárendelt rendőri szervekhez beérkezett és ezen szervek által elutasított kárigényeket 2008. február 15-ig ígerte válaszát a Nemzeti Jogvédő Alapítvány által képviselt károsultak kártérítése ügyében zajló az egyezségi folyamatban, de az eddig még nem érkezett meg, napokon belülrre ígéri azt.

Korábban jeleztük: Szabó Máté, az állampolgári jogok országgyűlési biztosa jelezte közvetítői részvételi szándékát a 2006 őszi jogsértő rendőri intézkedések miatti kárigények peren kívüli rendezése érdekében. Bencze József országos rendőr-főkapitány pedig azt rögzítette az egyeztetést szorgalmazó, tavaly decemberi levélre adott válaszában, hogy maga is azon az állásponton van, hogy a 2006 őszi jogsértettek ügyében a peren kívüli egyezségkötés útját kell járni.

Az áldozatok már túl sokat szenvedtek ahhoz, már túl sok fogadkozást hallottak és túl régóta viselik a jogtiprások terheit, hogy most már valóban érdemi lépések történjenek jóvátételük érdekében. Bízunk benne, hogy ehhez a mostani ítélet és – és egyezségek is hozzájárulnak.

A Kvassay-hídi ügy előzményei és további részletei a Nemzeti Jogvédő Alapítvány honlapján az alábbi helyen olvashatók: http://nja.hu/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=33&Itemid=79

Nemzeti Jogvédő Alapítvány

www.nja.hu